

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

woensdag

12-06-2002

14:00 uur

mercredi

12-06-2002

14:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i>	<i>Commandes:</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel.: 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél.: 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax: 02/549 82 74</i>	<i>Fax: 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail: publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail: publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het chronisch vermoeidheidssyndroom" (nr. 7369)	1
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het chronisch vermoeidheidssyndroom" (nr. 7478)	1
<i>Sprekers: Maggie De Block, Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen</i>	
Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD)" (nr. 7375)	6
<i>Sprekers: Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen</i>	
Samengevoegde vragen van	10
- mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de bankuitsluiting" (nr. 7414)	10
- mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de bescherming van sociale uitkeringen die op een rekening worden gestort" (nr. 7460)	10
<i>Sprekers: Karine Lalieux, Magda De Meyer, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen</i>	
Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het dossier RSZ – Centra voor Beroepsopleiding" (nr. 7434)	13
<i>Sprekers: Luc Goutry, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen</i>	

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- Mme Maggje De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le syndrome de fatigue chronique" (n° 7369)	1
- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le syndrome de fatigue chronique" (n° 7478)	1
<i>Orateurs: Maggie De Block, Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions</i>	
Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le Fonds d'équipements et de services collectifs (FESC)" (n° 7375)	6
<i>Orateurs: Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions</i>	
Questions jointes de	10
- Mme Karine Lalieux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exclusion bancaire" (n° 7414)	10
- Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la protection des allocations sociales versées sur un compte bancaire" (n° 7460)	10
<i>Orateurs: Karine Lalieux, Magda De Meyer, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions</i>	
Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le dossier ONSS – Centres de formation professionnelle" (n° 7434)	13
<i>Orateurs: Luc Goutry, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions</i>	

**COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN**

van

WOENSDAG 12 JUNI 2002

14:00 uur

**COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES**

du

MERCREDI 12 JUIN 2002

14:00 heures

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur door de heer Joos Wauters, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.18 heures par M. Joos Wauters, président.

01 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het chronisch vermoeidheidssyndroom" (nr. 7369)
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het chronisch vermoeidheidssyndroom" (nr. 7478)

01 Questions jointes de

- Mme Magggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le syndrome de fatigue chronique" (n° 7369)
- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le syndrome de fatigue chronique" (n° 7478)

01.01 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal proberen geen misbruik van uw tijd te maken. Naar schatting worden 10.000 tot 15.000 mensen getroffen door het chronisch vermoeidheidssyndroom. U bent zich van het probleem bewust en u hebt het initiatief genomen inzake de oprichting van een aantal universitaire referentiecentra. Als ik het mij goed herinner dan moesten die centra het wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaak en eventuele behandeling van het chronisch vermoeidheidssyndroom trachten te achterhalen en de patiënten selecteren die zij doorverwezen kregen door de huisarts, een therapie voorschrijven en hen proberen te genezen. Alleen degene die door zo'n centrum wordt aanvaard als patiënt met het chronisch vermoeidheidssyndroom komt in aanmerking voor een behandeling in de centra en voor terugbetaling door het RIZIV van kinesithérapie en cognitieve behandeling. De toegang tot een centrum is afhankelijk van een aantal criteria vastgelegd door de Hoge Raad. De huisarts kan deze criteria opzoeken. In mijn schriftelijke voorbereiding heb ik u de vraag gesteld hoeveel centra operationeel zijn. Ondertussen ben ik te weten gekomen dat een centrum effectief werkzaam is, de anderen zijn nog aan het opstarten.

Mijnheer de minister, naar verluidt heeft elk van de centra zo zijn visie op het chronisch vermoeidheidssyndroom. Dat is mijn grote bekommernis. In Leuven houdt een professor vast aan de stelling dat het een bio-psycho-sociaal syndroom is. Daarom houdt hij vast aan cognitieve gedragstherapie. In Brussel denkt professor De Meirleir

01.01 Maggie De Block (VLD): En Belgique, de dix à quinze mille personnes souffrent du syndrome de fatigue chronique (SFC). Le ministre a décidé de créer des centres de référence chargés d'identifier les causes de cette maladie sur la base de recherches scientifiques. Les patients devraient être sélectionnés en fonction des résultats de ces recherches. Seules les personnes admises pour un traitement dans un tel centre pourront prétendre à un remboursement de l'INAMI.

L'accès à l'un de ces centres est soumis à une série de critères établis par le Conseil supérieur. Chaque centre utilise sa propre méthode et aucun d'entre eux n'a encore trouvé de solution. Ces institutions devraient rester en contact pour définir une méthode efficace par la confrontation et le dialogue mais il semble qu'elles

dat er een biologische oorzaak is. Hij zoekt naar de oorzaak van het ontregeld raken van het immuunsysteem van de patiënten. In Antwerpen is er alweer een andere professor die zoekt naar een meer hormonale oorzaak van het chronisch vermoeidheidssyndroom. De controverse is dus groot. Vermits men nog niet weet welke kant het opgaat, ook niet in het buitenland, heeft elke onderzoeker naar mijn mening zijn eigen verdiensten. Ik ben echter bezorgd om de vraag of zij wel met elkaar in dialoog treden en of zij informatie en ervaringen uitwisselen. Ik heb in publicaties vernomen dat zij veeleer op voet van oorlog met elkaar omgaan. Zij zouden elkaar volledig afbreken.

Mijnheer de minister, als er niet meer uitwisseling van informatie en ervaring is tussen die centra, zal de anderhalf miljoen euro die u hiervoor uittrekt dan niet down the drain gaan? Zal het geld niet verloren gaan? Wij weten dat er 10.000 tot 15.000 mensen getroffen zijn en dat een centrum slechts 100 mensen kan behandelen. Misschien zullen de patiënten van de dure centra hier niet beter van worden. Ik had gehoopt dat de centra een soort behandelingsmethode zouden kunnen ontwikkelen en dat alle patiënten er op termijn mee zouden kunnen worden geholpen.

Ten eerste, zou u, omdat u terzake dan toch financiert, hen kunnen opleggen opnieuw in dialoog te treden en hun ervaringen uit te wisselen. In dat verband denk ik aan uitwisseling met centra in het buitenland; dat is perfect mogelijk via internet. Kunt u dat wettelijk opleggen, verbonden aan de financieringsmethode?

Ten tweede, acht u het mogelijk om eventueel die ziekte te laten erkennen buiten die centra? Volgens mij kunnen er immers te weinig mensen naartoe. Wat zijn honderd patiënten? Mocht men nu spreken over duizenden patiënten. Ik ben mij ervan bewust dat voor een aantal onder hen een valse diagnose wordt gesteld, maar die moet dan ook worden weerlegd.

Alles bij elkaar genomen meen ik dat wij hier niet de goede weg inslaan. Ik vrees dat men zal moeten ingrijpen, wil men de investering – het gaat toch om een aanzienlijk budget – en uw goede wil niet verloren zien gaan.

01.02 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in grote lijnen sluit ik mij aan bij de vragen van mevrouw De Block.

Mijnheer de minister, nog niet zo lang geleden hadden wij over deze aangelegenheid een gedachtewisseling in de commissie. Recent liet u een rondzendbrief verspreiden om een aantal initiatieven in verband met CVS aan te kondigen en sommige misverstanden weg te werken. Vooral de problematiek van de referentiecentra kwam hier reeds aan bod. In dat verband denk ik aan de beperking van de capaciteit en aan het feit dat de verschillende “scholen” zullen worden doorgetrokken in de referentiecentra.

U zei zelf dat de referentiecentra interessant zijn omdat zij hun kennis, hun ervaring en hun expertiseresultaten met betrekking tot CVS – waarover nog steeds vragen en twijfels bestaan wat de oorzaak en de behandeling betreft –, kunnen bundelen, hetgeen kan leiden tot een betere verzorging van de getroffen patiënten.

se fassent concurrence. Si c'est le cas, l'investissement risque d'avoir été réalisé en vain. Un seul centre serait véritablement opérationnel pour l'instant alors que les autres seraient en phase de démarrage. Tous les centres cherchent à expliquer cette affection par des causes différentes: origine psychologique, biologique, hormonale...

Combien de centres sont-ils déjà actifs? L'échange d'informations et d'expérience n'a-t-il pas été posé comme critère d'agrément pour ces centres? Le ministre peut-il, par la voie d'une loi, imposer la coopération entre ces centres comme critère de financement?

01.02 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Nous nous sommes déjà longuement étendus sur le syndrome de fatigue chronique. Le nombre de centres de référence serait insuffisant par rapport au nombre de patients. En raison de l'existence de différentes écoles, l'incertitude règne à propos du diagnostic et du traitement. En rassemblant les connaissances et l'expérience en la matière, on devrait trouver une solution. Les différentes écoles devraient entamer un dialogue, mais c'est surtout l'esprit de concurrence qui prévaut. Dans une lettre circulaire, les

Wij hebben allen een brief gekregen van de heer Van Impe die optreedt als woordvoerder van een vereniging van ME-CVS-patiënten. U weet wel dat in die verenigingen de scholen zijn doorgetrokken en dat men daar ook bijna met getrokken messen tegenover elkaar staat. Daardoor zijn trouwens al verenigingen opgedoekt en dat is een spijtige evolutie. Daarom dringt de heer Van Impe er bij de volksvertegenwoordigers op aan een onderzoekscommissie op te richten om na te gaan hoe de gemeenschapsmiddelen hier worden geïnvesteerd. Dat zou niet altijd in het algemeen belang gebeuren.

Mijnheer de minister, u hebt zelf in uw brief gezegd dat het gaat over 1.000.487 euro. Dat is een betrekkelijk laag bedrag. Ik denk dat de heer Van Impe ook niet goed inschat wat een onderzoekscommissie juist inhoudt. Zijn vraag lijkt mij wel terecht: hoe zal u ervoor zorgen dat de middelen die u vrijmaakt optimaal de patiënten ten goede komen en dat de verschillende scholen daarover in dialoog gaan? Dat lijkt mij de voornaamste bezorgdheid die ik deel. U kent allicht de problematiek, maar hoe zal u dat remediëren?

01.03 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik kan meedelen dat er op dit ogenblik drie CVS-referentiecentra zijn die een revalidatieovereenkomst met het Verzekeringscomité hebben gesloten. De overeenkomst met de Katholieke Universiteit Leuven werkt reeds sinds 1 april 2002; die met de Universitaire instelling Antwerpen is gestart op 1 juni 2002 en die met het Universitair Ziekenhuis Gent start op 1 september 2002.

Op de volgende vragen kan ik meedelen dat de verschillende revalidatieovereenkomsten uitdrukkelijk voorzien in een systeem van peer review. Deze peer review zal in de komende maanden worden uitgediept, samen met de bevoegde RIZIV-dienst, met andere woorden het College van geneesheren-directeuren. Als dusdanig is de samenwerking tussen de verschillende centra inderdaad een noodzakelijke voorwaarde voor de financiering waarin via het RIZIV is voorzien. In de mate dat er nog sprake is van een scholenstrijd wordt ook voorzien in een dialoog. Deze benadering moet waarborgen dat de middelen die voor deze initiatieven zijn uitgetrokken, de betrokken patiënten ten goede komen.

Ik kan voorts nog meedelen dat gezaghebbende wetenschappelijke publicaties betreffende de behandeling van CVS elkaar razendsnel opvolgen. Ik verwijs naar het British Medical Journal van 1 juni 2002. Cognitieve gedragstherapie en graded exercise blijken totnogtoe de enige bewezen effectieve behandelingswijzen te zijn.

Onze referentiecentra dienen van dichtbij deze wetenschappelijke evolutie te volgen, waarbij erover moet worden gewaakt dat in de peer review ook de aanpak van zwaar gehandicapte CVS-patiënten mee zal worden geëvalueerd.

associations de patients ont réclamé que les deniers publics servent l'intérêt de la collectivité. Comment peut-on faire en sorte que les moyens bénéficient dans toute la mesure du possible aux patients?

01.03 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Les trois centres qui traitent le syndrome de fatigue chronique ont conclu une convention de revalidation avec le Comité de l'assurance. Le centre de Louvain est opérationnel depuis le 1er avril 2002, le centre d'Anvers a commencé à fonctionner le 1er juin dernier et le centre de Gand fonctionnera à partir du 1er septembre. Les conventions de revalidation prévoient une *peer review*. Cette dernière sera développée en collaboration avec le Collège des médecins-directeurs dans les mois à venir. La collaboration entre les différents centres est une condition indispensable au financement par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, c'est la raison pour laquelle une concertation est prévue. De la sorte, les moyens dégagés pourront ne bénéficier qu'aux seuls patients.

Les publications de renommée internationale sur le syndrome de fatigue chronique se succèdent à une cadence effrénée, et la thérapie comportementale cognitive et le « *graded exercise* » semblent jusqu'à présent constituer les seuls traitements éprouvés. Nos centres devront

suivre l'évolution des progrès scientifiques et veiller à ce que le traitement des patients atteints du SFC fortement handicapés soit également abordé dans la *peer review*.

01.04 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u zegt terecht dat de publicaties in sneltreinvaart elkaar opvolgen. U bent er wellicht van op de hoogte dat onlangs een onderzoekscommissie werd opgericht in het Verenigd Koninkrijk waarbij een onderzoek wordt gestart naar een mogelijke fraude door de onderzoekers van de cognitieve therapie en de theorie bij de publicaties van de studies in the British Medical Journal. Wat is wetenschap? Waar kunnen we ons nog aan vasthouden?

Mijnheer de minister, ik wens te beklemtonen dat slechts drie landen, België, Nederland – uw collega Borst was nooit overladen met kennis – en het Verenigd Koninkrijk vasthouden aan de psychologische theorie. Frankrijk gelooft in een organische oorzaak.

01.05 Minister Frank Vandenbroucke: (...)

01.06 Maggie De Block (VLD): Toch wel, mijnheer de minister. Ik wil geen pleitbezorger zijn van een van beiden. Alles moet, mijns inziens, mogelijk zijn. Meer onderzoek is een noodzaak.

01.07 Minister Frank Vandenbroucke: Natuurlijk, mevrouw De Block. Als dokter verbaast u me een beetje. De overheid gelooft niet in een bepaald theorie. Ik ben geen dokter. Als ik dokter was zou ik me strikt moeten onthouden van geloof in een of andere theorie. Ik geloof in wetenschap, gebaseerd op criteria die we hanteren sinds de Verlichting. Ik geloof in een systeem van wetenschap waarbij gezaghebbende tijdschriften, die voorwerp kunnen zijn van debat en kritiek, resultaten publiceren van studies die gevalideerd zijn. Wat die resultaten zijn is niet het punt. Ik geloof in die methodiek. Het is die methodiek die, ons inziens, gehanteerd moet worden in de centra. Zij moeten zich baseren op een wetenschappelijke methodiek.

Als men aanhaalt dat Frankrijk in het ene gelooft en Nederland in het andere, dan wil ik doen opmerken dat de middeleeuwen voorbij zijn. De regeringen hebben inzake medische wetenschap niets te decreteren. De teneur van de discussie verbaast mij dus enigszins. Die discussie is eigenlijk het gevolg van de nogal hardnekkige scholenstrijd waarbij bepaalde individuen per se hun gelijk proberen te bewijzen. Dan komt men met het soort statements zoals "Frankrijk gelooft in dit" en "wij zijn het enige land dat nog gelooft in dat". Laat u dat allemaal niet op de mouw spelden. U bent arts. Lees de wetenschappelijke publicaties, vorm er uw oordeel over en discussieer daarover met uw collega's in de centra. Ik heb geen enkele a-priori in deze.

01.08 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de minister, ik heb in deze eveneens geen enkele a-priori en ik wil zeker niet pleiten voor de ene of de andere theorie. Ik lees de studies ook en ik heb dit reeds van bij het begin gevolgd. Ik herinner mij echter dat, toen begin jaren '80 de eerste aids-gevallen geconstateerd werden, dezelfde controverses

01.04 Maggie De Block (VLD): Les publications sont effectivement nombreuses. Trois pays seulement accordent de l'importance aux facteurs psychologiques: la Belgique, les Pays-Bas et le Royaume-Uni. La France n'y croit pas. Il faut engager un dialogue et poursuivre la recherche.

01.07 Frank Vandenbroucke, ministre: L'autorité publique ne croit pas à l'une ou l'autre théorie mais à un système scientifique dans lequel des revues faisant autorité publient les résultats d'études validées. Cette méthode doit être observée dans les centres de référence. Un gouvernement ne croit pas à une seule théorie et je n'ai quant à moi aucun a priori.

01.08 Maggie De Block (VLD): Moi non plus, mais je me souviens des controverses concernant le sida au début des années quatre-vingt. A cette époque-là, les

speelden. Ook toen zijn verschillende studies verschenen. De studies volgen elkaar op en spreken elkaar tegen. Daarom pleit ik juist voor dialoog. Men moet alles op tafel leggen. Als dokter is het mijn enige bezorgdheid dat de patiënten er beter van worden. Dat is ook uw bekommernis. Hoe sneller men tot een consensus en een goede therapie komt, hoe liever ik het zie, om het even wie dan gelijk zal krijgen.

01.09 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de minister, ik ben er ook van overtuigd dat dit geen kwestie is van al dan niet geloven. Het probleem is alleen dat u gestart bent met één centrum dat de cognitieve gedragstherapie gebruikt en men het in andere centra op een andere manier therapeutisch zal aanpakken. Ik weet niet goed wat men in Antwerpen zal doen.

De vraag is of de referentiecentra kunnen worden verplicht tot een soort multidisciplinaire aanpak.

01.10 Minister Frank Vandenbroucke: Het probleem waarmee u worstelt is te wijten aan het feit dat bepaalde personen hardnekkig een enkele opvatting verdedigen en zich thans geïsoleerd voelen omdat wij de zaak opentrekken en wensen dat er een wetenschappelijke basis is. Ik zal nu een metafoor gebruiken en gelieve mijn woorden dus niet in een andere context te citeren, maar zij die hardnekkig "zweren bij die microbe", die zijn nu vervuild omdat wij de zaak opentrekken.

Patiënten die naar dergelijke centra worden verwezen komen terecht in een multidisciplinaire setting, waarbij eigenlijk de internist een belangrijke rol speelt. Het is absoluut niet zo dat wij met een soort van per definitie niet-somatische benadering werken. De internist speelt een zeer belangrijke rol in het onderzoek van die patiënten en dat is bewust zo. Men moet ook louter somatische aspecten en eventueel hypothesen onderzoeken. Het is multidisciplinair. De centra moeten met elkaar samenwerken en er zal sprake zijn van peer review.

Natuurlijk, indien een of andere arts die buiten de prikken van de centra valt, de patiënten achtervolgt en de patiënten achtervolgen hem, dan krijgt men het soort statements als "uw land is het enige dat nog gelooft in...", al lijkt mij dat vreemd in een wetenschappelijk debat. Ik geloof in niets, tenzij in de wetenschap.

01.11 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de minister, ik ben mij ervan bewust dat er belangen meespelen in dit debat, wat tot dergelijke situaties leidt. Vandaar dat er moet worden gewerkt met multidisciplinaire centra die met elkaar zoveel mogelijk in dialoog treden.

Men moet ook kijken naar ervaringen in het buitenland en zo snel mogelijk een eigen beleid ontwikkelen.

In uw brief verwijst u naar de werkgroep CVS in de Hoge Gezondheidsraad. Welke taak heeft die verder nog?

études scientifiques se succédaient aussi à un rythme très rapide et se contredisaient très souvent aussi. Ce ne sont pas les écoles qui revêtent de l'importance, ce sont les patients.

01.09 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Il ne s'agit effectivement pas d'un différend entre 'croyants' et 'incroyants'. A l'origine du problème, il y a, je crois, l'intention du ministre de désigner des centres de référence alors qu'il n'y avait alors qu'un seul service opérationnel prônant une thérapie comportementale cognitive. D'autres centres aborderont les thérapies autrement.

01.10 Frank Vandenbroucke, ministre: Certaines personnes ont des convictions inébranlables et n'aiment guère voir les pouvoirs publics adopter une attitude neutre et soutenir une approche pluraliste.

Le patient doit être accueilli dans un environnement multidisciplinaire où l'interniste joue un rôle prépondérant dans l'examen. De cette manière, les centres n'ont d'autre choix que de collaborer.

On peut comprendre que quelqu'un qui en sort perdant ne soit pas satisfait.

01.11 Annemie Van de Casteele (VU&ID): L'approche multidisciplinaire et le dialogue entre les centres d'examen revêtent en effet une grande importance.

Le groupe de travail SFC du Conseil supérieur de la santé poursuit-il ses activités?

01.12 Minister **Frank Vandenbroucke**: Daar kan ik niet zo onmiddellijk op antwoorden. Volgens mij heeft die een opdracht gekregen die ondertussen werd afgerond. Dat gebeurde in het begin van deze legislatuur of op het einde van vorige legislatuur. De werkgroep moest een rapport opmaken, dat werd meegenomen in de discussies over de centra. Ik denk dat deze taak rond is, maar ik weet het niet. Misschien heeft de werkgroep een nieuwe taak, maar ik kan mij hierin vergissen.

01.13 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Maar ergens moet er toch iets of iemand zijn die moet volgen of er effectief een dialoog is?

01.14 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ja, inderdaad. Het feit dat er een peer review is tussen en boven die centra, waarbij resultaten moeten worden uitgewisseld, wordt gevolgd door het RIZIV.

01.15 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Ik betwijfel of dit de beste oplossing is.

01.16 Minister **Frank Vandenbroucke**: Er zijn revalidatieovereenkomsten tussen geneesheren-directeurs.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD)" (nr. 7375)

02 Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le Fonds d'équipements et de services collectifs (FESC)" (n° 7375)

02.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, deze vraag werd reeds verschillende keren uitgesteld. Ik heb ze al eens opnieuw moeten indienen. Ik weet eigenlijk niet waarom. Bestaan er spelregels dat een vraag maar twee keer mag worden uitgesteld?

De **voorzitter**: U mag alle vragen uitstellen als u op voorhand verwittigt.

02.02 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Ik heb elke keer verwittigd.

De **voorzitter**: De laatste keer hebt u niet verwittigd.

02.03 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Dat zou mij heel sterk verwonderen.

Mijnheer de minister, ik heb een vraag over het Fonds voor Collectieve uitrustingen en Diensten, het FCUD. Het is reeds enige tijd geleden dat wij het daarover hebben gehad. Ik fris het geheugen nog even op. Het FCUD bestaat sinds de wet van 20 juli 1971 bij de Rijksdienst voor kinderbijslagen voor werknemers. Het fonds verdeelt bijdragen van werkgevers die vroeger op basis van een

01.12 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Je pense que sa mission a pris fin, mais il faudrait que je le vérifie.

01.13 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): J'imagine qu'on s'assure que la collaboration se passe bien?

01.14 **Frank Vandenbroucke**, ministre: L'INAMI est chargé de vérifier la tenue de *peer reviews* et l'échange d'informations entre les centres.

02.03 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Le Fonds d'équipements et de services collectifs (FESC) finance l'accueil extrascolaire, l'accueil d'enfants malades, l'accueil flexible et l'accueil urgent, dans l'intérêt de l'emploi. A l'origine, il bénéficiait de cotisations patronales sur la base

interprofessioneel akkoord aan dat fonds werden gestort. In 1997 is dat dan een structurele bijdrage geworden. Oorspronkelijk werd vooral buitenschoolse opvang, opvang van zieke kinderen, flexibele opvang en noodopvang gefinancierd door de werkgevers in het belang van de tewerkstelling. Zo is het gegroeid.

Door de bevoegdheidsoverdracht van het gezinsbeleid werd een deel van de traditionele opdrachten in 1997 naar de gemeenschappen overgedragen en werd het fonds geheroriënteerd. Toen zag men een scheeftrekking tot stand komen in de middelen die vanuit het fonds naar de beide gemeenschappen gingen. In Vlaanderen was men op dat moment bezig met een eigen beleid inzake kinderopvang en wou men eigen normen opstellen waaraan alle initiatieven moesten voldoen vooraleer ze in aanmerking kwamen voor subsidiëring, ook voor federale subsidiëring. Daardoor kwamen er ook minder projecten in aanmerking. De federale subsidies kwamen meestal bovenop de Vlaamse subsidies. In Wallonië was dat niet zo. Ik heb mevrouw De Galan hierover regelmatig ondervraagd. In 1997 ging 20% van de middelen naar Vlaanderen, 80% naar Waalse initiatieven. U hebt ook heel wat inspanningen gedaan om dat recht te trekken. Dat brengt de toestand vandaag op 52% middelen voor Vlaamse en 48% voor franstalige initiatieven. Als wij deze cijfers bekijken, dan stellen wij vast dat dit nog steeds een scheefgetrokken situatie is. Vlaamse initiatieven krijgen per kind per opvangdag nog altijd minder dan Waalse initiatieven. De noden in Vlaanderen zijn bovendien groter omdat de tewerkstelling groter is dan in Wallonië. Dat is een onduidelijke situatie.

Daarbij komt nog de hele bevoegdheidsproblematiek. Wij hebben het daarover verschillende keren gehad bij vroegere programmawetten waarin aan dat fonds werd gesleuteld. Onder meer toen de bijdrage structureel werd was het advies van de Raad van State al heel duidelijk dat men daar op het terrein van de gemeenschappen kwam. Er is een wetsvoorstel van mevrouw D'hondt geweest die een objectivering van het fonds voorstelde en terzake in een verdeelsleutel wou voorzien. Het advies van de Raad van State was ook daar dat het vroegere voordeel in natura, dat kon worden gelijkgesteld met kinderbijlagen, geëvolueerd is naar een subsidiëring van de kinderopvang, wat duidelijk alleen gemeenschapsmaterie is.

Minister Vogels die voor deze materie in Vlaanderen bevoegd is, heeft vandaag nog een aantal initiatieven over de buitenschoolse kinderopvang aangekondigd. Men weet dat er in Vlaanderen te weinig middelen zijn om alle behoeften te kunnen dekken. Bovendien beklaagt mevrouw Vogels zich erover – ik denk terecht – dat de manier waarop men nu de initiatieven en de subsidiëring op elkaar moet afstemmen voor een heel grote administratieve rompslomp zorgt. Zij zou willen evolueren naar een een-loket-functie waarbij initiatieven op één plaats terecht kunnen en slechts aan één soort normen moeten voldoen zodat zij een geïntegreerd beleid inzake kinderopvang kan voeren.

Ik moet mevrouw Vogels wat dat betreft uiteraard gelijk geven. Niet alleen zij maar de hele Vlaamse regering zegt dat de juridische basis van het FCUD zoveel rechtsonzekerheid met zich brengt dat, wanneer er klachten zouden komen het hele systeem kan worden onderuitgehaald en dat er dus een ernstig probleem is. Daarom heeft

d'un accord interprofessionnel mais ces cotisations ont été remplacées par un subside structurel.

En 1997, les Communautés sont devenues compétentes pour la politique familiale. La Flandre a alors voulu mener sa propre politique, avec des normes spécifiques en matière de subsides. Il en a résulté une situation inégale au FESC. A un moment donné, les initiatives flamandes ne percevaient plus que 20 % des moyens. Aujourd'hui, elles en perçoivent 52 %, ce qui est toujours une situation intolérable.

Madame D'hondt a déposé une proposition de loi qui prévoyait une clé de répartition objective. A cette occasion, le Conseil d'Etat a estimé clairement que le FESC était en fait une manière de subventionner l'accueil de la petite enfance et qu'en tant que tel, il relevait indiscutablement des Communautés.

La ministre Vogels veut prendre de nouvelles initiatives dans le domaine de l'accueil extrascolaire des enfants. Elle se plaint, à juste titre, que des pesanteurs administratives énormes entravent la coordination de toutes les sources de subsides et elle souhaite faire en sorte que la situation actuelle fasse place à une politique intégrée.

L'insécurité juridique inhérente au système constitue un problème majeur. Aussi le gouvernement flamand souhaite-t-il saisir le comité de concertation de ce dossier.

Pour ma part, je ne vois qu'une seule solution: la suppression du Fonds fédéral et le transfert des cotisations aux Communautés. Le gouvernement flamand est disposé à permettre aux partenaires sociaux à avoir voix au chapitre concernant

de Vlaamse regering beslist het dossier aanhangig te maken bij het Overlegcomité. Blijkbaar circuleren er verschillende denkpijsten om het probleem definitief op te lossen.

Mijnheer de minister, ik denk dat er maar een juiste oplossing is, te weten dat het FCUD op het federale niveau theoretisch op het federale niveau wordt opgeheven – want daar zit het niet op zijn plaats – en dat de bijdrage eventueel wel behouden blijft, maar overgeheveld wordt naar de gemeenschappen zodat zij de bijdragen binnen hun eigen bevoegdheden kunnen besteden aan kinderopvanginitiatieven. De Vlaamse regering heeft al gezegd dat zij er geen enkel probleem mee heeft – ik weet dat dit een heikel punt is – dat de sociale partners mee beslissen over de manier waarop die opvang wordt georganiseerd of hoe de middelen worden gebruikt. Dus kan het geen probleem zijn de kwestie op een orthodoxe manier op te lossen.

Mijnheer de minister, ik heb echter gehoord dat u daar anders over denkt en dat u met andere denkpijsten speelt, waaronder vooral het opnieuw versterken van de “kapstok”, de sociale zekerheid, en de vergoeding opnieuw te zien als een soort voordeel in natura en ze te individualiseren zodat men kan zeggen dat het opnieuw een tak van de sociale zekerheid geworden is. Klopt dat? Denkt u niet dat dit een gewaagde denkpijst is, die de bevoegdheidsproblematiek omzeilt? Welke administratieve en juridische aanpassingen zijn nodig om die pijst uit te werken? En vooral, wat zijn de budgettaire consequenties ervan?

02.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Van de Castele, als antwoord op uw mondelinge vraag kan ik u meedelen dat de Raad van State in zijn advies van 2 maart 2000 over het wetsvoorstel van mevrouw Greta D'hondt en de heer Luc Goutry inderdaad geconcludeerd heeft dat de financieringsregeling inzake het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten (FCUD) thans niet meer beantwoordt aan de oorspronkelijke doelstelling, te weten het verstrekken van een met gezinsuitkering gelijk te stellen voordeel in natura aan op kinderbijslag rechthebbende werknemersgezinnen, zoals dat kenmerkend is voor de sociale zekerheid. Op grond daarvan meende de Raad van State dat het de federale overheid niet meer toekomt zich via de financieringsregeling van het FCUD en de verdeling van de aan het FCUD toegewezen geldmiddelen te mengen in aangelegenheden waarvoor eigenlijk de gemeenschappen bevoegd zijn.

Een oplossing van de problematiek lijkt mij alleen mogelijk indien tegelijkertijd aan de volgende criteria wordt tegemoetgekomen. Ten eerste, moet er overeenstemming zijn met de adviezen van de Raad van State en, ten tweede, mag de voorgestelde oplossing geen belangrijke wijziging voor de op te vangen kinderen met zich brengen. Dat zijn de twee uitgangspunten die ik wil hanteren.

Ik zie maar twee mogelijke pijsten die aan die criteria, en dus ook aan de bevoegdheidsverdeling, beantwoorden.

In een eerste pijst worden de beschikbare middelen van het FCUD verdeeld over de gemeenschappen volgens een objectieve en vooraf vastgelegde verdeelsleutel, bijvoorbeeld het aantal kinderen tussen 0 en 3 jaar in elke gemeenschap. Die eerste denkpijst houdt evenwel

l'affectation des moyens. Je me rends cependant compte qu'il s'agit d'une question particulièrement délicate.

Il semblerait que M. Vandenbroucke préfère maintenir le FESC comme rouage dans le mécanisme de la sécurité sociale. Est-ce exact? Quels aménagements ce projet requiert-il sur le plan administratif et quelle en est l'incidence budgétaire?

02.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le Conseil d'Etat a en effet estimé que les activités du FESC relèvent de la compétence des Communautés, dès lors qu'il ne s'agit de fait plus d'un avantage en nature.

Toute solution proposée devra être conforme à l'avis du Conseil d'Etat et ne pourra entraîner de modifications majeures en ce qui concerne l'accueil.

Je n'entrevois que deux pistes possibles. Suivant la première piste, les moyens disponibles du FESC sont répartis entre les Communautés. La seconde consiste à accorder à l'avenir le même forfait pour tous les projets d'accueil, par journée d'accueil et par enfant. Au sujet de ces deux pistes, je me consulte déjà depuis longtemps, de manière informelle, avec les Communautés. Ces pistes requièrent toutes deux une intervention légale. La première suppose l'abrogation de l'article 107 de la loi sur les allocations

in dat, ten eerste, de gemeenschappen een akkoord sluiten over de toepassing van een objectieve verdeelsleutel en, ten tweede, dat er tussen de Staat en de gemeenschappen een protocol wordt gesloten. Ten derde, moet de taak van het FCUD in de toekomst beperkt worden tot een verdeling van de middelen over de projecten volgens de door de gemeenschappen vooraf vastgestelde criteria. Ten vierde, mogen de beschikbaar gestelde budgetten per gemeenschap niet worden overschreden.

Een tweede piste betreft de "individualisering" en bestaat er derhalve in om aan alle opvangprojecten per opvangdag per kind in de toekomst een zelfde forfaitair bedrag toe te kennen.

Deze piste houdt een terugkeer in naar de oorspronkelijke doelstelling van het FCUD. Zoals u wellicht weet – u bent goed geïnformeerd, dat hoort ook zo – voer ik over beide mogelijkheden reeds geruime tijd informele gesprekken met de gemeenschappen. Persoonlijk heb ik er geen bezwaar tegen dat dit overleg op vraag van de Vlaamse overheid wordt voortgezet in het Overlegcomité. Zowel de eerste als de tweede piste vergen een wettelijk initiatief. De eerste piste veronderstelt de opheffing van artikel 107 van de bij koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders alsook van het uitvoeringsbesluit en van het bijzonder reglement van het beheerscomité van RKW. De tweede piste veronderstelt daarentegen een wijziging van deze reglementering. Het is steeds een wettelijke kwestie.

De budgettaire consequenties van beide pistes voor de gemeenschappen kunnen op dit ogenblik niet ingeschat worden. In de eerste piste zal deze consequentie onder meer afhankelijk zijn van de verdeelsleutel die tussen de gemeenschappen wordt vastgelegd. In de tweede piste zal deze onder meer afhankelijk zijn van het forfait dat wordt toegekend per opvangdag per kind.

02.05 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de tweede piste is voor mij geen goede keuze omdat men op het federale niveau een gemeenschapsbevoegdheid blijft uitoefenen. Daar gaat het uiteindelijk over. Ik dring aan op respect voor de beslissingen die werden genomen inzake staatshervorming. Er moeten, mijns inziens, meer bevoegdheden worden overgedragen. De tweede piste zou een stap achteruit betekenen. Via de omweg van de sociale zekerheid en met een formule die terugkeert naar de oorspronkelijke doelstelling kan de federale overheid kinderopvang gedeeltelijk subsidiëren. Ik ben mij wel degelijk bewust dat deze piste, waarbij elk kind een gelijk bedrag krijgt, reeds objectiever is dan de huidige verdeling van de middelen.

Mijnheer de minister, u stelt dat de budgettaire consequenties van beide pistes nog niet berekend werden. Men had deze berekeningen kunnen maken. Men had kunnen berekenen wat de eerste piste zou kosten. Het kan niet zo moeilijk zijn een berekening te maken van een verdeelsleutel over de gemeenschappen die gebaseerd is op het aantal kinderen tussen bepaalde leeftijdscategorieën en een vergelijking te maken met de huidige verdeling. Daar knelt, mijns inziens, het schoentje. Ik begrijp dat elke gemeenschap op dit ogenblik te kampen heeft met een tekort aan middelen voor die belangrijke bevoegdheid van kinderopvang en dat men liever niet ziet

familiales pour travailleurs salariés tandis que la seconde requiert de modifier la réglementation.

Actuellement, on ne peut pas estimer exactement les conséquences budgétaires de ces deux possibilités pour les Communautés.

02.05 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Je ne suis pas favorable à la seconde piste car, dans ce cas, l'Etat fédéral conserve des compétences communautaires. Je plaide pour un transfert de compétences beaucoup plus large. Cependant, j'admets qu'accorder un montant identique à chaque enfant constituerait déjà un progrès.

Il me paraît très simple de calculer les conséquences financières de la première piste. Toutefois, je présume que le gouvernement ne compte plus s'y atteler avant les prochaines élections. J'espère donc que cette réforme sera incluse dans le prochain accord de gouvernement.

knabbelen aan het budget. Elke poging om de lat gelijkjer te legger zal een inlevering betekenen, tenzij het fonds bijkomende middelen krijgt. Ik meen te hebben begrepen dat men zo ver niet wil gaan.

U stelt dat de eerste piste een opheffing van artikel 107 vergt. Dat is exact de inhoud van het wetsvoorstel dat ik reeds twee jaar geleden heb ingediend. Volgens mij is dit nog steeds de meest orthodoxe manier van werken. Welke piste men ook kiest, het Parlement moet beslissen. We moeten echter realistisch zijn. Ik vrees dat deze regering de zaken op hun beloop zal laten en geen initiatief meer moet verwacht worden voor de verkiezingen van volgend jaar. Bij de volgende regeringsvorming zal dit dossier zeker op tafel moeten liggen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- Mme Karine Lalieux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exclusion bancaire" (n° 7414)

- Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la protection des allocations sociales versées sur un compte bancaire" (n° 7460)

03 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de bankuitsluiting" (nr. 7414)

- mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de bescherming van sociale uitkeringen die op een rekening worden gestort" (nr. 7460)

03.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous savez que l'exclusion bancaire est un phénomène de plus en plus prégnant dans notre société et que ne pas avoir accès à un code bancaire cause de graves problèmes pour nombre de nos citoyens. Je pense ici aux garanties locatives, aux versements de salaire ou encore aux allocations de prestations sociales.

Vous savez aussi, monsieur le ministre, que l'exclusion bancaire a deux grandes causes: les banques n'acceptent plus d'ouvrir des comptes pour certains citoyens ou clôturent les comptes d'autres. Nous discutons d'ailleurs actuellement de cette problématique en commission de l'Economie. En outre, certains citoyens ne souhaitent pas avoir de compte en banque par peur de voir notamment leurs allocations sociales être saisies. C'est de cet élément dont je voudrais m'entretenir un instant avec vous.

Vous savez que normalement les allocations sociales, notamment les allocations familiales, ne sont pas saisissables. Cependant, la jurisprudence en la matière n'est pas très claire. En effet, à partir du moment où le montant d'une prestation sociale est versé sur un compte bancaire comportant d'autres sommes d'argent, l'argent figurant sur le compte peut être saisi. De plus, il peut y avoir compensation de la part des banques elles-mêmes; autrement dit, les banques prélèvent leur dû sur ces comptes bancaires.

Je sais, monsieur le ministre, que vous négociez actuellement avec des institutions partenaires dans le cadre de groupes de travail. La commission de l'Economie travaille, quant à elle, pour le moment, sur la problématique d'un service bancaire universel. Dans ce cadre, j'ai

03.01 Karine Lalieux (PS): Er zijn twee redenen voor bankuitsluiting. Ze kan te maken hebben met een weloverwogen beslissing van de banken die enkel nog interesse hebben voor winstgevende klanten, maar ook met klanten die vrezen dat hun inkomsten in beslag zouden worden genomen. Ik wil het graag hebben over dat tweede geval, waarvoor de wettelijke bescherming zeer beperkt is. Ik zou graag vernemen hoe ver u staat in uw zoektocht naar een oplossing voor dat verschijnsel, welke mechanismen u daartoe in het leven wil roepen en wat de timing is voor het wetgevend werk.

déposé deux amendements relatifs à l'insaisissabilité du compte et sur la non-compensation par rapport au compte.

Pourriez-vous me dire où en est votre travail? Quel agenda a été fixé? Comment comptez-vous régler le problème? Autrement dit, allez-vous rendre lesdites sommes insaisissables si elles ont été versées sur un compte normal? Il ne s'agit donc pas ici d'un compte social ou autre.

03.02 Magda De Meyer (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat in dezelfde zin.

In ons land is het zo dat verschillende sociale uitkeringen beschermd worden tegen invordering door schuldeisers. Zo zijn gezinsbijslagen, wezenpensioenen, tegemoetkomingen voor geneeskundige verzorging en uitkeringen niet vatbaar voor overdracht of beslag. Andere uitkeringen, zoals pensioenen en werkloosheidsuitkeringen, genieten precies dezelfde bescherming als het loon. Dit betekent dat sommen die onder bepaalde grensbedragen vallen niet of slechts gedeeltelijk kunnen worden overgedragen of in beslag genomen. Nu menen schuldvorderaars dat deze bescherming niet geldt voor de bedragen die op een zichtrekening worden gestort. De bescherming zou immers slechts gelden voor de schuldvorderingen van de rechthebbende tegenover de instellingen die de uitkeringen verrichten. Men stelt dat de oorsprong van de bedragen die op de zichtrekening staan immers moeilijk kan worden nagegaan.

Het spreekt voor zich dat de toepassing van dit principe de bescherming ondermijnt die de wetgever heeft willen geven aan de uitkeringsgerechtigden die met een beslagprocedure worden geconfronteerd. Ons inziens kan er een eenvoudige oplossing worden gevonden zonder dat de uitkeringsgerechtigde nog extra stappen moet ondernemen en zonder dat enige afbreuk wordt gedaan aan de regels van het gerechtelijk wetboek. Een mogelijke uitweg zou erin kunnen bestaan dat de instellingen die de uitkeringen uitbetalen op een zichtrekening hieraan een bepaalde code verlenen die aanduidt dat het om een beschermde uitkering gaat. Die codes kunnen verschillen naargelang de aard van de uitkering. Bij beslag op de zichtrekening zouden de aldus gecodeerde bedragen buiten schot blijven. Graag had ik dan ook vernomen wat het standpunt is van de minister in deze discussie.

03.03 Frank Vandenbroucke, ministre: Monsieur le président, en réponse aux questions des honorables membres, j'ai l'honneur de pouvoir leur confirmer que la problématique relative à un mode de paiement des prestations sociales qui soit sans risque pour l'assuré qui en bénéficie est effectivement une de mes préoccupations.

A cet égard, je tiens à signaler que pour ce qui concerne le paiement des pensions de retraite et de survie, ainsi que celui des allocations aux personnes handicapées, la réglementation prévoit un paiement à domicile. La Poste a confirmé, dans le cadre de son nouveau projet de contrat de gestion, que cette possibilité resterait garantie pour les personnes les plus défavorisées.

Les critères pour déterminer cette population fragilisée doivent encore être établis. Cependant, à l'initiative de Mme la commissaire du gouvernement Greet Van Gool, nous mettrons sur pied, dans le

03.02 Magda De Meyer (SP.A):

En Belgique, certaines allocations sociales sont protégées contre le recouvrement par des créanciers. Les pensions et les indemnités de chômage, notamment, bénéficient de la même protection que les rémunérations. En d'autres termes, les sommes qui ne dépassent pas un certain plafond ne peuvent être transférées ou saisies, ou alors seulement en partie. Des créanciers estiment aujourd'hui que cette protection ne s'applique pas aux sommes versées sur un compte à vue, ce qui sape le principe de protection.

La solution est à portée de la main. Les institutions qui versent des allocations sur un compte à vue pourraient les assortir d'un code indiquant clairement qu'il s'agit d'une allocation protégée. Les codes pourraient différer suivant la nature de l'allocation. Les montants ainsi accompagnés d'un code seraient préservés lors d'une saisie sur le compte à vue. Que pense le ministre de cette proposition?

03.03 Minister **Frank**

Vandenbroucke: Die kwestie ligt mij inderdaad na aan het hart. Ik wijs erop dat de regelgeving voorziet in een uitbetaling aan huis van de rust- en overlevingspensioenen, alsook van de uitkeringen voor gehandicapten. De Post heeft bevestigd dat die mogelijkheid gegarandeerd blijft.

Inzake de op een bankrekening gestorte sociale uitkeringen, bestaat een van de oplossingen die worden overwogen erin,

courant du mois de juin, un groupe de travail dont l'objectif sera de définir ces critères. Cela ne règle toutefois pas le problème des autres allocations sociales qui sont versées sur un compte bancaire et qui risquent d'être saisies ou compensées, ni le problème de l'exclusion bancaire qui peut être dû notamment à des frais d'ouverture et de gestion de compte trop élevés pour certaines catégories de personnes.

C'est pourquoi j'ai entamé des discussions avec l'Association belge des banques. Nous avons cherché des pistes de solutions. Ces discussions ne sont pas terminées mais je peux annoncer que l'une des solutions envisagées serait de modifier l'article 1410 du Code judiciaire en étendant le caractère d'insaisissabilité selon certaines conditions aux prestations sociales versées sur un compte bancaire. Une telle modification ressort de la compétence du ministre de la Justice.

Le dossier est compliqué car la question est de savoir d'où provient l'argent qui se trouve sur le compte. J'ai eu de nombreuses discussions à ce sujet mais je répète que la matière ressort de la compétence de M. Verwilghen.

Dans le cadre de ces discussions, la proposition faite par Mme De Meyer pourrait être étudiée. Néanmoins, je me permets de rappeler qu'il ne m'appartient pas de fixer des règlements à l'égard des institutions bancaires. Cependant, il va de soi que je soumettrai cette idée pour un examen plus approfondi lors des prochaines concertations qui auront lieu sur ce sujet.

03.04 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Effectivement, les allocations familiales entrent aussi en ligne de compte.

Nous avançons dans l'étude du dossier relatif à la mise en place d'un service universel bancaire. Dans ce cadre, nous souhaiterions que, si chacun à droit demain à un compte bancaire, les sommes versées sur ce compte ne soient pas saisissables sinon le but ne sera pas atteint.

Je sais que plusieurs ministres sont compétents en la matière dont le ministre de l'Economie, le ministre de la Justice et vous-même. J'espère qu'à un moment donné vous vous mettrez tous autour de la table pour trouver une solution. Des amendements ont été déposés. Dans ceux que j'ai remis, il y a des propositions visant à immuniser certaines sommes déposées sur un compte en fonction du nombre d'enfants, de l'importance des allocations reçues, etc. Plusieurs pistes existent, dont celle avancée par Mme De Meyer. Il est nécessaire d'agir car c'est un problème important pour certains de nos concitoyens.

03.05 Magda De Meyer (SP.A): Mijnheer de voorzitter, gezien de evolutie in het dossier "universele bankservice" dring ik erop aan dat ook in het dossier dat ons thans bezighoudt vooruitgang wordt geboekt.

Wat ik werkelijk niet wil is dat er aparte "armenrekeningen" zouden worden geopend. Dat moet absoluut worden vermeden. Het moet mee worden opgenomen in het globale dossier van de universele

die worden overwogen erin, teneinde de onvatbaarheid voor beslag ervan uit te breiden, artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen. Een dergelijke wijziging valt echter onder de bevoegdheid van de minister van Justitie. Het voorstel van mevrouw De Meyer zou kunnen worden onderzocht en ik zal dat uiteraard bij het eerstvolgend overleg aankaarten.

03.04 Karine Lalieux (PS): Die kwestie mag dan al onder de bevoegdheid van verscheidene ministers vallen, toch worden verschillende mogelijkheden aangereikt. Laten wij voortgang maken met dat dossier.

03.05 Magda De Meyer (SP.A): Je demande instamment que des progrès soient réalisés dans ce dossier. Je veux en tout cas éviter la création de comptes bancaires pour pauvres et autres mesures d'exception.

dienstverlening voor allen, zodat het overeenstemt met de benadering van de armoedeorganisaties die een aanpak willen die iedereen ten goede komt en niet alleen de sukkelaars. Ik wil geen uitzonderingsmaatregelen.

De **voorzitter**: Normaal gezien is nu de vraag van de heer Goutry aan de orde en ik merk dat hij net aankomt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het dossier RSZ – Centra voor Beroepsopleiding" (nr. 7434)

04 Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le dossier ONSS – Centres de formation professionnelle" (n° 7434)

04.01 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank u omdat u op mij hebt willen wachten. Ik zat elders, in een andere commissie aan de andere kant van dit huis.

Mijnheer de minister, deze vraag gaat over een al jaren aanslepend probleem. In 1998 heb ik hierover reeds een vraag gesteld. Het kwaad blijft zich maar voortzetten, de onduidelijkheid groeit en de schadeclaim die de Centra voor Beroepsopleiding eventueel boven het hoofd hangt, is zeer groot. Waarover gaat het? In het licht van de sociale integratie van gehandicapten werden zowel in Vlaanderen als Wallonië Centra voor Beroepsopleiding opgericht, afgekort CBO. Zij worden gesubsidieerd door respectievelijk het Vlaams Fonds en zijn Waalse tegenhanger, het AWIB. Die centra hebben als opdracht de toegang tot de reguliere arbeidsmarkt voor gehandicapten te bevorderen. Via stages, opleiding, arbeidstrajectbegeleiding en sturing proberen zij gehandicapte mensen in het reguliere arbeidscircuit te brengen. Sinds jaar en dag betalen de CBO's, conform de reglementering van het Vlaams en het Waals Fonds, een aanwezigheidspremie aan de cursisten. Hierover gaat de discussie nu al vele jaren: moet er op deze aanwezigheidspremie sociale zekerheid of sociale bijdragen worden betaald? Daarover zijn er reeds jaren geschillen. Bij de arbeidsrechtbanken zijn een aantal zaken aangekaart, maar die zijn nog altijd hangende; wij weten dus nog altijd niet hoe het in elkaar zit. Het geschil gaat zelfs al terug tot de aangifte van het tweede kwartaal van 1988. U snapt hoe groot de schadeclaim zou kunnen zijn. Er bestaat zelfs een vergelijkbare situatie inzake het systeem van de bijzondere leerovereenkomsten, maar dat is een andere zaak.

De oorzaak van de problemen is een meningsverschil tussen de RSZ en de Vlaamse en Waalse Fondsen over het karakter van de vergoeding die aan de cursisten wordt gegeven. Zij wordt door Vlaams en Waals Fonds individueel per cursist berekend, rekening houdend met zijn vervangingsinkomen en zijn statuut als werkzoekende. Daarom beschouwt men het als een aanwezigheidspremie, geen inkomensvervangende premie. Het is eigenlijk een soort stagepremie die men krijgt gedurende de tijd dat men een opleiding volgt. Het Vlaams Fonds deelt het bedrag van de vergoeding mee aan het CBO met de vraag dit aan de cursisten te betalen. Hiervoor krijgt het CBO dan de nodige middelen via de subsidiëring van de werking door het Vlaams Fonds. Eigenlijk

04.01 **Luc Goutry** (CD&V): Dans le cadre de l'intégration sociale des personnes handicapées, le Fonds flamand pour l'intégration sociale des personnes handicapées subventionne les Centres de formation professionnelle (CFP) flamands. Depuis toujours, les CFP versent aux élèves une prime de présence calculée par le dit Fonds flamand.

La question se pose de savoir si une cotisation de sécurité sociale doit être prélevée sur cette prime. A ce propos, plusieurs litiges entre l'ONSS et les CFP, qui remontent à 1988, sont pendants auprès de plusieurs tribunaux du travail.

Le Fonds flamand estime qu'aucune cotisation de sécurité sociale n'est due sur les primes de présence dans la mesure où les formations dispensées par les CFP ne peuvent être considérées comme une forme de travail. Le Fonds flamand ne fournit dès lors pas aux CFP les moyens financiers requis pour payer ces cotisations de sécurité sociale. Les CFP partagent l'avis du Fonds flamand mais, ces derniers temps, leur inquiétude croît dans la mesure où l'arriéré représente aujourd'hui quelque 40 millions de francs.

Afin d'éviter la prescription et de garantir ses droits, l'ONSS saisit régulièrement les tribunaux du

organiseert het CBO de opleiding in opdracht van het Vlaams Fonds dat de nodige subsidies verschaft en de premie stort die moet worden doorgegeven aan degenen die de opleiding volgen. Volgens het Vlaams Fonds zijn er geen bijdragen aan de RSZ verschuldigd omdat een beroepsopleiding niet als een vorm van tewerkstelling kan worden beschouwd. Het Vlaams Fonds voorziet in subsidiëring van de CBO's en stelt geen loon te geven, maar een aanwezigheidspremie. Zich baserend op het standpunt van het Vlaams Fonds en geconfronteerd met het ontbreken van de nodige financiële middelen, hebben de CBO's tot nu toe steeds het standpunt ingenomen geen bijdragen op deze premies te moeten betalen.

Ondertussen gebeuren er nog altijd inspecties op het terrein en worden er processen-verbaal opgesteld. Men doet dat dus nog altijd. De mensen van de RSZ kunnen misschien niet anders, maar men stelt dat het nog steeds loon zou kunnen zijn en dus doet men vaststellingen ten bewarende titel. Zij stellen zelfs de bijdragen vast. Een mij bekende instelling heeft reeds een terugvordering van een miljoen euro op haar naam staan. Dat geld bezit zij helemaal niet.

Het geschil wordt telkens ook door de RSZ bij de arbeidsrechtbank aanhangig gemaakt. Ik heb daar geen kritiek op. In de gegeven omstandigheden kan men eigenlijk niet anders. Men doet dat onder meer ook om de verjaring te stuiten en de rechten van de rijksdiensten te vrijwaren.

In overleg tussen de RSZ, de betrokken CBO's en het Vlaams Fonds worden de geschillen naar de rol verwezen. Men weet het niet goed meer. Er wordt op een uitspraak gewacht. Daarom richt ik mij in vertwijfeling tot de minister van Sociale Zaken. Het overleg tussen beide ministeries heeft na al die jaren nog geen resultaat opgeleverd. Dat drukt op die centra omdat, als dit wordt uitgevoerd, het geld van het Vlaams Fonds moet komen. Die kijken echter de andere kant op. Als de centra hiervoor persoonlijk zouden moeten opdraaien, mogen zij sluiten. Het gaat immers over honderden miljoenen.

De dreiging voor de VZW's is zeer groot. De centra voor beroepsopleiding – heel wat centra vallen onder het vrije initiatief – hebben zich via een VZW georganiseerd om de taak van de overheid, de opleiding, te vervullen. Zij krijgen daarvoor subsidies. Er zijn nog andere nadelige neveneffecten. Er zijn bijvoorbeeld discussies over het al dan niet verschuldigd zijn van vakantiegeld. Als men de notie loon doortrekt en sociale bijdragen zou heffen, zou er ook vakantiegeld kunnen worden berekend. Er is twijfel over de toepassing van tewerkstellingsmaatregelen voor gewone tewerkstelling in de VZW. Men krijgt het bezoek van deurwaarders, enzovoort. Deze informatie staat allemaal in mijn schriftelijke vraag.

Een aantal CBO's wil dit niet meer laten gebeuren. Er zouden ook twee categorieën zijn: bepaalde centra zouden voortdurend op de vingers worden gekeken en regelmatig inspectie ontvangen, terwijl andere centra hiervan geen last hebben. Er zijn zelfs CBO's die geen sociale bijdragen betalen en die geen inspectie krijgen. Die welke geen inspectie krijgen willen de zaak even laten rusten omdat hen toch niets boven het hoofd hangt. Degenen boven wiens hoofd het zwaard hangt, willen hierover een uitspraak.

travail de litiges. Néanmoins, en concertation avec l'ONSS, les CFP et le Fonds flamand, les litiges sont systématiquement inscrits au rôle dans l'attente d'un accord politique entre le ministère des Affaires sociales et le ministère compétent de la Communauté flamande. Cet accord se fait toutefois attendre. L'avenir des petites asbl qui, la plupart du temps, exploitent ces CFP est menacé. Une condamnation signerait à coup sûr leur arrêt de mort sur le plan financier. Par ailleurs, ces associations sont confrontées quotidiennement à des facteurs négatifs: discussions au sujet du pécule de vacances, incertitude au sujet des entrées en fonction ordinaires au sein de l'asbl, huissiers,... Depuis dix ans, des CFP cherchent vainement, avec l'asbl Fetoc, à faire la clarté sur ce dossier.

Certaines asbl font l'objet d'un contrôle régulier par l'ONSS, d'autres pas.

Le ministre considère-t-il ou non la prime accordée aux élèves comme une rémunération? Quelles initiatives concrètes les intéressés ont-ils prises pour résoudre ce problème? Ont-ils obtenu des résultats? A combien l'arriéré s'élève-t-il? Le ministre juge-t-il également qu'il est grand temps de lever l'incertitude financière qui entoure ces centres? Pour quelle raison l'ONSS ne réclame-t-elle d'arriérés qu'à certains CFP?

Mijnheer de minister, ik heb hierover een aantal vragen.

Ten eerste, wat is uw standpunt over de vraag of deze aanwezigheidsvergoedingen voor de cursisten van de CBO's al dan niet als loon moeten worden beschouwd en derhalve al dan niet moeten worden onderworpen aan sociale bijdragen?

Ten tweede, kunt u mij meedelen welke concrete stappen de betrokken actoren reeds hebben gezet om dit probleem op te lossen en welke resultaten dit voorlopig reeds heeft opgeleverd? Ik bedoel hiermee voornamelijk het ministerie van Sociale Zekerheid.

Ten derde, kunt u mij meedelen welke bedragen met de bij de arbeidsrechtbank hangende geschillen gemoeid zijn?

Ten vierde, gaat u ermee akkoord dat het dringend tijd wordt om de financiële onzekerheid voor de betrokken CBO's op te heffen? Er zou toch een uitspraak moeten komen die alle discussies verijdt en alle geschillen opheft en die ervoor zorgt dat er opnieuw rust in de sector komt.

Ten vijfde, hoe verklaart de minister dat de RSZ achterstallige bijdragen vordert van een kleine helft van de erkende CBO's en dat de overige centra voorlopig ongemoeid worden gelaten?

Ik hoop de problematiek hiermee duidelijk te hebben geschetst. Mijnheer de minister, ik hoop dat u een verhelderend antwoord kunt geven dat de ongerustheid in de sector zal wegnemen.

04.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, om uit te maken of de vergoeding van de cursisten van de Centra voor Beroepsopleiding al dan niet als loon dient te worden beschouwd, moet verwezen worden naar artikel 3, ten zesde, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 18 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Artikel 3, ten zesde, bepaalt dat: "de toepassing van de wet wordt verruimd tot de mindervaliden die gebonden zijn door een speciale leerovereenkomst voor de omscholing van mindervaliden of door een overeenkomst voor beroepsopleiding of omscholing zoals bedoeld in artikel 17, ten tweede en ten derde, van de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden, alsmede tot de personen en de centra met wie zij de overeenkomst hebben aangegaan".

De vraag rijst uiteraard op welke personen de uitbreiding van artikel 3, ten zesde, precies van toepassing is. Blijkbaar bevindt zich hier het principiële twistpunt tussen het Vlaams Fonds en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Volgens het Vlaams Fonds voor de integratie van personen met een handicap geldt artikel 3, ten zesde, van het koninklijk besluit alleen voor personen die geen enkel vervangingsinkomen genieten. De RSZ stelt dat de bewoordingen van artikel 3, ten zesde geen enkel onderscheid maken tussen, enerzijds, een mindervalide die een werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering geniet en, anderzijds, een gewone mindervalide zonder vervangingsinkomen.

04.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: L'article 3, 6°, de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 dispose que l'application de la loi est étendue "aux handicapés qui sont engagés dans les liens d'un contrat d'apprentissage spécial pour la réadaptation professionnelle des handicapés ou d'un contrat de formation ou de réadaptation professionnelle, prévu à l'article 17, 2° et 3°, de la loi du 16 avril 1963 relative au reclassement social des handicapés, ainsi qu'aux personnes et centres avec lesquels ils ont conclu le contrat". La question est évidemment de savoir à qui s'applique exactement cette extension. Selon le Fonds flamand, ne sont concernées que les personnes qui ne bénéficient pas d'un revenu de remplacement. Selon l'ONSS par contre, aucune distinction n'est faite entre un handicapé qui bénéficie d'une allocation de chômage ou d'incapacité de travail et un "simple" handicapé qui ne

Het probleem is dus niet zozeer of de aanwezigheidspremie als loon moet worden beschouwd; het is veeleer een interpretatieprobleem inzake de uitbreiding van het toepassingsgebied voorzien in artikel 3, ten zesde. Ik denk dat de tekst op dat vlak redelijk duidelijk is, maar goed, daar wordt over gedebatteerd.

Mijnheer Goutry, zoals u vermeldde, werden voor die gevallen door de RSZ regularisaties opgesteld opdat de RSZ zijn rechten kan vrijwaren. Die zaken werden echter op de bijzondere rol geplaatst. Daarbij moet worden opgemerkt dat die handelswijze er gekomen is in afspraak met het Rijksfonds voor de sociale reclassering van de mindervaliden, en dat de rechtsopvolgers van die instelling uitdrukkelijk de verdere naleving van die afspraak geëist hebben. Intussen werd er echter geen concreet initiatief genomen om de zaak te gronde te regelen. De RSZ kon mij binnen het beperkte tijdsbestek geen volledige staat meedelen van de globale vordering op basis van artikel 3, ten zesde. Die cijfers zullen u echter zo spoedig mogelijk worden meegedeeld.

Ik kan met u akkoord gaan in zoverre dat dringend een oplossing moet worden gezocht om de financiële onzekerheid van de betrokken centra op te heffen. Ik meen echter dat het niet opportuun is zonder meer de vergoeding die door de CBO's aan de cursisten wordt toegekend niet langer als loon te beschouwen. Dat zou immers betekenen dat de mindervalide die geen aanspraak kan maken op een vervangingsinkomen in dit geval geen enkele vorm van sociale bescherming meer geniet. Bijgevolg stel ik voor deze problematiek zo snel mogelijk te onderzoeken in een werkgroep met alle betrokken actoren.

De Rijksdienst heeft steeds regularisaties opgesteld voor de door hem gekende gevallen van mindervaliden die een opleiding volgen in centra voor beroepsopleiding (CBO's). Daaruit mag echter niet worden afgeleid, zoals u suggereert, dat indien er door bepaalde centra geen aangifte van de betrokken personen zou zijn gebeurd, de Rijksdienst ten opzichte van die centra een andere houding aanneemt indien hij met die situaties geconfronteerd wordt.

04.03 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de minister, uw antwoord doet mij concluderen dat het wellicht geen zin heeft nu ten gronde over de zaak te discussiëren. Men kan die wettekst inderdaad – en dat heb ik ook gezegd – van verschillende kanten bekijken. Natuurlijk, op het terrein zijn er voor miljoenen frank achterstallen die door de centra onmogelijk betaald kunnen worden. Zij zijn wat dat betreft maar een doorgeefluik. Zij krijgen hun geld immers van het Vlaams Fonds. In die zin is het eigenlijk een beetje een vestzak-broekzakoperatie. Het geld zal van de gemeenschappen moeten komen, voor Vlaanderen dus van het Vlaams Fonds. Anders moet men al die centra gaan opdoeken; dat kan niet anders. In die zin denk ik dat het een wijze beslissing zou zijn – en ik dring daar mee op aan – dat een interministeriële werkgroep zou worden opgestart waarin ook mensen van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaams Fonds zouden zetelen, om te kijken hoe we vanuit een nieuwe situatie kunnen vertrekken om een aanvaardbare regeling voor het verleden te vinden en tevens een goede oplossing voor de toekomst.

bénéficie pas d'un revenu de remplacement. Il ne s'agit donc pas de savoir s'il est question d'un traitement mais bien de savoir comment l'élargissement du champ d'application de la disposition doit être interprété.

L'inscription au rôle particulier de régularisations s'effectue en collaboration avec le Fonds national de reclassement social des handicapés. Jusqu'à présent, rien n'a encore été entrepris afin de sortir du *statu quo*. Aussitôt que l'ONSS m'aura fourni un état complet des avancées réalisées, je vous en ferai part.

Je suis aussi d'avis qu'une solution doit rapidement être apportée. Il n'est toutefois pas opportun de tout simplement ne plus considérer les allocations comme un traitement. Dans ce cas, un handicapé qui ne bénéficie pas d'un revenu de remplacement n'aurait plus aucune couverture sociale. Je propose d'examiner le problème aussi rapidement que possible au sein d'un groupe de travail incluant tous les acteurs concernés. La régularisation de certains centres ne signifie pas que les autres, qui n'ont pas fait de déclaration, sont – ou seront – traités différemment.

04.03 Luc Goutry (CD&V): Je pense qu'il ne sert à rien de développer ce point maintenant.

Je préconise la création d'un groupe de travail interministériel pour examiner ce dossier. Il faudra trouver de nombreux millions qui devront bien venir de quelque part. Et il est bien évidemment hors de question que les centres de formation professionnelle disparaissent.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.13 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.13 heures.*